

DAUS – Dansk Almenmedicinsk Ultralyds Selskab

Hvad en lille DSAM-interessegruppe kan blive til.

Velkommen til årsmødet! Sådan lød det for 10. gang, da nuværende formand Thomas Løkkegaard åbnede programmet den 24. oktober 2025 til endnu en spændende dag om brugen af ultralyd i almen praksis.

Her var der lagt op til et tætpakket program med fokus på ultralydsundersøgelse af lunger. På scenen var nogle af de mest erfarne brugere af point of care ultrasound (POCUS) fra diverse specialer, f.eks. akutmedicinerne Stig Holm-Ovesen og Jesper Wamberg, lungemediciner Christian B. Laursen og endda kommende geriatrer Siri Aas Smedemark.

Almen praksis var stærkt repræsenteret ved Camilla Aakjær Andersen, Julie Jepsen Strøm og Martin Bach Jensen fra Forskningsenheden for Almen Praksis i Aalborg. De har alle tre været med til at drive introduktionen af ultralyd i almen praksis. Som vanligt stillede forskellige ultralydsfirmaer op med alt, hvad der måske kun-

Foto: Thomas Purup.

ne bruges i almen praksis, så deltagerne på diverse workshops om eftermiddagen kunne lære nyt og forbedre det kendte. Det var alt fra skulderblokader til scanning for karpaltunnel-syndrom, graviditetsundersøgelser og DVT ved ultralydsundersøgelse af lunger.

En selvstændig forening

Det hele startede tilbage i 2013, hvor DSAM havde inviteret nogle praktiserende læger til Aalborg, for at se om man kunne samle nogle stykker til en interessegruppe om ultralyd under DSAM. Det kunne man da helt bestemt. De få ildsjæle, mest fra Nord-

jylland, deltog i kurser og påbegyndte forskning om brugen af ultralyd i almen praksis. Hurtigt blev de første appetitvækkende kurser holdt for andre interesserede på Lægedage. På denne måde blev de få hurtigt til flere. I 2017 blev det så til den selvstændige forening "Dansk Almenmedicinsk Ultralyds Selskab" (DAUS), som siden er kommet ind under paraplyen af de lægevidenskabelige selskaber.

DAUS afholder hvert år afholdt et landsdækkende møde om ultralyd i almen praksis. Mødet holdes næsten altid den sidste fredag i oktober. I mange år har det været i ganske flotte lokaler på Severin kursuscenter i Middelfart. Det 11. årsmøde, som afholdes den 30. oktober 2026, er allerede i støbeskeen.

Løbende er der kommet endnu flere ildsjæle til. Det estimeres, at næsten hver fjerde praktiserende læge i Danmark allerede har adgang til ultralyd i egen klinik, bl.a. takket være det store overenskomstprojekt i 2023/2024.

Uddannelse og forskning

Uddannelsen er der blevet arbejdet hårdt på. I samarbejde med Lægehåndbogen er der udgivet action cards om de hyppigste scanninger, mens forskningsenheden i Aalborg har hjulpet med løbende at opdatere kurserne, der nu foregår over tre måneder med tæt mentorstøtte. Sammen med PLO-E er der udviklet målrettet kursusmateriale som forberedelse.

FAKTABOKS

Er du interesseret i ultralyd? Og søger du ligesindede?

Så findes de lige her:

- Facebook:
 - Ultralyd i almen praksis
 - DAUS
- LinkedIn og Instagram: DAUS
- www.daus-online.dk

Der er også blevet forsket en del og udgivet diverse publikationer. Hele to ph.d.-afhandlinger omhandler ultralyd i almen praksis. De har endda begge vundet ph.d.-cuppen på DSAM's årsmøde. Så der eksisterer allerede et solidt fundament af viden om anvendelsen.

Et af de førende lande

Samarbejdet med andre specialer var lidt svært i starten. Kunne de praktiserende læger nu virkelig finde ud af det? Det kan de. Ultralyd skal anvendes målrettet, med omtanke og til udvalgte modaliteter. Nu er der et rigtigt givende samarbejde med diverse andre specialer.

Udbredelsen arbejdes der videre med. Politikere har været på besøg i klinikker, der bruger ultralyd. Det er blevet til diverse oplæg på temadage for uddannelseslæger, klynger, DGE-grupper og SAMS.

Fra udlandet kigger rigtig mange mod Danmark. En del spørger til vores kurser og til vores forskning, inviterer på konferencer og beder om understøttelse ved planlægning af kurser. Takket være forskningsenhedens indsats er Danmark nu et af verdens førende lande inden for ultralyd i almen praksis. I Europa samarbejder vi også konstruktivt, f.eks. gennem den nystiftede forening European Family Medicine UltraSound Group (EFMUS).

Honoreringen halter

Og nej, vi går ikke ind for at arbejde gratis efter en så stor økonomisk og tidsmæssig investering. De første har fået en ydelse for ultralyd; nogle som forskningsprojekter, andre som lokal-aftaler. Lige præcis honoreringen arbejdes der hårdt videre på.

Og nej, vi tænker ikke, at alle skal tvinges til at lave ultralydsscanninger. Nogle kan eller vil ikke, ligesom nogle kolleger laver tympanometri og lægger spiraler, mens andre – af forskellige årsager – ikke gør.

Foto: Thomas Purup.

Vi går heller ikke ind for at scanne alt muligt, måske endda uforsvarligt. Derfor underbygges både uddannelse og scanningsmodaliteter med forskningsresultater.

Vil du vide mere?

Hvis du brænder for noget, som vi gør for ultralyd, så ved du også, at man får meget ud af at være sammen med andre med samme interesse. Det giver arbejdsglæde. Det giver energi, og det er utroligt inspirerende hver eneste gang. Både på årsmødet og alle de andre gange.

Så pas på, hvis DSAM inviterer til en interessegruppe. Hvis du er begejstret for emnet, er der stor risiko for, at du bliver fanget af det, og pludselig er der gået 10 år eller mere med engagement og dedikation. ●